

Ultrazvukové vyšetření v těhotenství

Ultrazvukové vyšetření je dnes nedílnou součástí péče o těhotnou ženu. Jedná se o vyšetření naprosto bezpečné pro plod i maminku, a to i na začátku těhotenství. Provádí se několikastupňově, aby byly pokryty všechny trimestry těhotenství.

Velmi důležité je ultrazvukové vyšetření k potvrzení samotného těhotenství a jeho správné lokalizace v děloze. Provádí se většinou vaginální sondou, což umožňuje lepší zobrazitelnost všech struktur embrya. Jakmile je již děloha dostatečně velká, vyšetření se provádí přes břišní stěnu. Lékař je schopen detekovat těhotenství už v pátém týdnu těhotenství (5 týdnů od prvního dne poslední menstruace), srdeční akce embrya je pak viditelná od přibližně sedmého týdne. Při tomto vyšetření je možné určit i počet plodů v děloze a u vícečetných těhotenství i jeho typ (zda mají plody společnou placentu).

Jako součást screeningu nejčastějších chromozomálních vad se provádí ultrazvukové vyšetření mezi 11. a 14. týdnem těhotenství. Zde je také poslední možnost přesné datace těhotenství a určení termínu porodu pomocí tzv. temenkostrční délky plodu (CRL). Kromě biochemických parametrů se k určení rizika výskytu chromozomálních vad používá měření šíjového projasnění (NT), přítomnost nosní kůstky plodu (NB), případně další ultrazvukové parametry, které mohou výpočet rizika zpřesnit.

Další ultrazvukové vyšetření se pak provádí mezi 20. a 22. týdnem těhotenství, tzv. podrobná morfologie plodu. Lékař důkladně prohlédne plod „od hlavy až k patě“ a vyšetří všechny důležité orgány, zároveň zjistí, zda miminko správně roste. Toto vyšetření je tedy zaměřeno na detekci vrozených vývojových vad plodu, které ještě nebylo možné poznat v prvním trimestru. Zároveň se hodnotí i množství plodové vody a lokalizace placenty, jestli nepřesahuje přes čípek děložní.

Růst plodu pak hodnotí i vyšetření mezi 30. a 32. týdnem těhotenství. Kromě toho se lékař opět zaměří na množství plodové vody a umístění placenty.

Zcela zásadní je ultrazvukové vyšetření u sledování vícečetného těhotenství. Na začátku je u každého takového těhotenství nezbytné určit jeho typ (tzn. zda mají plody společnou placentu). Některé komplikace vícečetného těhotenství jsme schopni detekovat pouze při ultrazvukovém vyšetření. Proto by minimálně plody, které mají společnou placentu, měly být sledovány odborníkem na danou problematiku.

Pomocí ultrazvuku jsme však schopni vyšetřit i další těhotenské komplikace. Při hrozícím předčasném porodu se měří délka čípku děložního, která je mnohdy přesnější než samotné vaginální vyšetření. Při porodu je možno ověřit polohu plodu a zda hlavička správně vstupuje do porodních cest. V případě porodnického krvácení je ultrazvuk také nezbytnou součástí vyšetření, protože dokáže odlišit krvácení při tzv. včasně placentě (placenta zasahuje k čípku děložnímu, případně jej překrývá) od krvácení při předčasně se odlučující se placentě.

Při některých těhotenských komplikacích, případně při jejich časně detekci využíváme tzv. Dopplerometrické vyšetření krevního řečiště placenty a plodu. Můžeme tak zavčas odhalit chudokrevnost plodu při přítomnosti protilátek u těhotné nebo například závažnou růstovou retardaci plodu.